

Összefoglaló (reflection paper)

Build Up Skills Hungary Projekt kerekasztal megbeszélés

III. Országos Szakiskolai és Szaktanári Konferencia

Pécs, 2012. november 10.

Korom Kata- BUSH partner- Magyar Épületgépészek Szövetsége

Köszönti a megjelenteket, megnyitja a kerekasztal megbeszélést.

Hrabovszki Adrienn- BUSH partner- Magyar Épületgépészek Szövetsége

Bemutatja a BUSH projektet, illetve a projektet megalapozó helyzetértékelő tanulmányt (Status Quo Report). Kifejti, hogy BUSH projekt célja, hogy az energiahatékossággal és a megújuló energiákkal kapcsolatos korszerű ismeretek bekerüljenek az építőipari dolgozók szakképzési, felnőttképzési rendszerébe. Ismerteti továbbá, hogy a helyzetértékelő tanulmányban a primer adatok (kérdőíves felmérés) alapján mely építőipari szakmák, szakemberek képzése esetében van szükség elsődlegesen beavatkozásra.

Palotai Péter- BUSH partner- Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Vitaindítójában beszél a már OKJ-vel rendelkező szakemberek képzéséről. Felvetése szerint az egyik legfontosabb kérdés az, hogy hogyan lehet mérni az 5-10-15 évvel ezelőtt OKJ-s szakképesítést szerzett szakemberek tudását, annak érdekében, hogy erre a tudásra építve energiahatékossággal és a megújuló energiákkal kapcsolatos korszerű képzésekben vehessenek részt. A másik felvetett kérdés az, hogy az ilyen, korábbi OKJ-s szakképesítésre épülő képzések milyen formában valósuljanak meg, vagyis OKJ-s ráépülésként vagy akkreditált felnőttképzés formájában. A résztvevők véleménye a felvetett kérdésekről az alábbiakban foglalhatók össze.

Szegedi Ipari, Szolgáltató Szakképző és Általános Iskola oktatója megjegyezte, hogy szakképesítést szerettek legjobb esetben is 3-5 éven belül elfelejtik az elméletet, ha például nem alkalmazzák a képzés során megtanult elméleti számolásokat. Egyébként is probléma, hogy átlagosan 60%-os vizsgaeredményeket hoznak a tanulók, ezt a minőségű tudást pedig még rövidebb idő alatt, akár fél év vagy egy év alatt elfelejtik. Osztani, szorozni, számolni, rajzolni nem tudnak már, főleg a mostanában kikerülő. Az elméleti résznél tehát lennének gondok a korábban szakképesítést szerettek továbbképzése kapcsán, a gyakorlatot általában követik a szerelők. Emiatt az elméletnek egy ilyen továbbképzésben nagyobb arányban kell szerepelnie. Az alap szakképzésben kb. 60% gyakorlat, 40% elmélet, ilyen továbbképzésben az arányok nagyjából fordítva kellene, hogy szerepeljenek. Tapasztalatai szerint Szegeden kb. 100 épületgépész technikus végzett, ebből 1-3

dolgozik technikusként. Még a családi-vállalkozási háttérrel rendelkezők sem technikusként, hanem szerelőként dolgoznak. Szerelőként kb. 30 dolgozik, a többiek, legalábbis Szegeden jellemzően a mezőgazdaságban helyezkednek el. Emellett jó páran külföldön dolgoznak, de nem a szakmában. Külföldön azok élhetnek meg, akik esetében kb. 10 különböző szakmát végzett ember összefog és így egy kivitelezésen mindenre van 1-1 szakember, közben pedig egymásnak dolgoznak be segédmunkásként. A technikusok egyébként föl tudnák venni a versenyt a szakmunkásokkal, és szerencsére jobban tudják az elméletet.

Más képzőhelyek adatai szerint náluk akár 50% fölötti arányban dolgoznak az épületgépész technikusok a szakmában, ez éves szinten 30-40 főt jelent. További intézmények 30-35%-is arányról (kb. 60 ember) számolnak be, azonban a képzettek egy harmada így is „eltűnik”. A legjobb arányt elérő intézmények esetében a technikusok 100%-ban el tudnak helyezkedni és jellemzően kb. 3 éven belül technikusi munkát és beosztást kapnak.

Arany János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola képviselője úgy vélte, hogy megújuló energiagazdálkodási technikusnál a nappali és a felnőttképzés másról szól. A nappalisoknak, tehát, akiknek jellemzően első szakmájuk, azoknak kb. 5-10 évet el kell tölteni a gyakorlatban, mire jó szakemberek lesznek. Hogy mennyire lesz széles a látókör az adott szakembernek, az attól függ, hogy milyen vállalkozóhoz kerül. Akik már 5-10-20 évet dolgoztak, és később, felnőttképzésben végeznek, ők megfelelnek a követelményeknek. Ismeretes, hogy megszűnt a megújuló energiagazdálkodási technikus szakképesítés az OKJ-ban, bár eddig is kicsit nesze semmi fogd meg jól képzés volt. Ennek ellenére fontos lenne ilyen képzés, de nem OKJ-s, hanem akkreditált. De ezt nem lehet egy nagy átfogó szakmaként oktatni, hanem technológiánként vagy szakterületenként. Vagyis aki pl. szélgépet szerel, az csak azt fogja csinálni, és jellemzően meg is tud élni belőle míg az épületgépész nem tud megélni pl. csak vízvezeték szerelésből. A tapasztalattal rendelkező és a képzésekbe visszakérülő épületgépészeknél kényszerű a vizsgázás, mert sokszor rosszul idegződött be a gyakorlat, ezeket a rossz gyakorlatokat pedig tanműhelybe kellene kinevelni, de az épületgépészek nehezen meg be a tanműhelybe. A megújuló energiás technikusok szívesebben tanulnak, ott vannak a képzéseken. Összességében a felnőttképzésre kell helyezni a hangsúlyt, minősített, akkreditált képzésben kell gondolkodni, az OKJ-ban nincs esély pozitív változtatásokat eszközölni.

Magyar Épületgépészeti Koordinációs Szövetség képviselője hozzászólásában elmondta, hogy az volt a kérdés, hogy mi az, amit elvárunk egy szakembertől. Milyen képesítési szintet, és ehhez milyen jogosultsági szint társul. Döntsük el, mire kell tervező, és azt is döntsük el, hogy egy beüzemelő, szerelő szakember mit tudjon tervezni, kiválasztani. Ennek definiálására kompetenciatérképre van szükség az egyes szakemberek esetében. Ennek függvényében meg lehet határozni a képzésbe való a belépési szintet is. A gyakorlatban ez pl. egy e-learning tananyaggal párosított vizsgateszttel képzelhető el, vagyis a jelentkező tudja, hogy mit kell tudnia, ahhoz hogy belépjen a képzésbe. Technológia specifikus, de gyártótól független képzésre van szükség. Az adott szakember csak akkor menjen termékszemináriumra, ha megvan alapjogosultsága az adott technológiára. Mivel minden forgalmazó megtanítja a saját termékét, ezért ezeket a tartalmakat kell betenni egy képzésbe. Ennek megfelelően a gyártó cégeket is rendszerbe kell szervezni. Szerinte is inkább az elméleti felkészültséget kell a bemenetnél mérni, és jellemzően elméletorientált képzés kellene ebben az esetben. Fontos kérdés a finanszírozás kérdése. Ha támogatják a képzéseket, akkor a cégek beküldik az embereket. Kiemeli, hogy szerinte a hatósági képesítés rendjét kell átültetni. Egy olyan képzés kell,

amely nélkül nem lehet jogosultságot szerezni szerelésre. Ha vannak európai szintű jogosultságok, követelmények (pl. a napelemeseknél), akkor lehetne az adott végzettséget, jogosultságot EU-s szinten használni.

Palotai Péter- BUSH partner- Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A maga véleménye és a hozzászólók véleménye alapján is az látszik, hogy az akkreditált mellett teszik le a voksot annak rugalmassága miatt. Az OKJ jó alap, de túl merev, nem tud belelépni a korábban végzett, és a tudásbeszámítás is kérdéses.

Korom Kata- BUSH partner- Magyar Épületgépészek Szövetsége

Üdvözlö, hogy a szakmai tartalmak kidolgozásában számíthatunk a jelenlévőkre. Az ÉMI természetesen viszi tovább az ügyet. Felhívja a figyelmet, hogy az útitervnek jövő márciusra el kell készülnie. A képzések kidolgozásába a szakma is be lesz vonva, hogy a szükséges tudástartalmak meghatározásra kerüljenek, míg az oktatói oldal segítségét abban a tekintetben is igénybe kell venni, hogy ezek a tudástartalmak hogyan mérhetőek.

Kerekasztalon résztvevő szervezetek listája:

- Magyar Épületgépészeti Koordinációs Szövetség
- Fenntartható otthon Zrt
- Simonyi Károly Szakközépiskola és Szakiskola
- Szegedi Ipari, Szolgáltató Szakképző és Általános Iskola
- Arany János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola
- Békéscsabai Központi Szakképző Iskola és Kollégium
- Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- Magyar Épületgépész Szövetség
- ÉMI Nonprofit Kft.

Készítette: Petrovics Nándor (Fenntartható Otthon Zrt); 2012.11.13.